

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р. Владко Мичов Иванов, професор в катедра „Национална сигурност и публична администрация в ЮЗУ „Неофит Рилски“, член на научно жури по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ за военнослужещ в катедра “Военноморски сили” на факултет “Командно щабен” на ВА ”Г. С. Раковски” в област на висше образование 9 “Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, обявен със заповед № ОХ – 60/18.01.2024 г. на Министъра на отбраната и обнародван в „Държавен вестник” брой 11, от дата 06.02.2024 г., стр. 227

Основание за изготвяне на становището – Заповед на Началника на военна академия № СИ29-РД03-60/01.04.2024 г.

I. Обща оценка на качествата на кандидата, трудовете и актуалността на научната продукция

По обявения конкурс в Държавен вестник бр. 11/06.02.2024 г. в срок е подал документи един кандидат – капитан II ранг д-р. Живко Йорданов. Същият има впечатляващо образование: завършил е НВУ „В. Левски“ (бакалавър и магистър по няколко специалности), ТУ – Варна, магистър „Мениджмънт на сигурността“, БСУ – Бургас, Магистър по Право, ВА „Г. С. Раковски“, Магистър „Военно дело“ и ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“, където защитава докторат. Служи на различни длъжности в трите вида въоръжени сили. Участва в операция ISAF и в операция RS – Афганистан. В момента е главен асистент в катедра ВМС от факултет „Командно-щабен“ на ВА „Г. С. Раковски“ – София.

Във връзка с конкурса, д-р Йорданов, представя две монографии, девет доклада, две статии и една студия. Същите са публикувани в авторитетни издания у нас и са лично дело на кандидата, плод на системен труд и професионализъм. Материята е в сферата на заявеното в конкурса

професионално направление. Трудовете са актуални и значими в епохата на нови заплахи и студен мир, които след анексията на Крим (2014 г.) се приближават към границите на България. По този повод състоянието на ВМС изисква спешни решения в концептуално, техническо и кадрово отношение. Приносът на кандидата в това отношение е навременен и значим в научен и приложен аспект.

Предоставената от д-р Йорданов документация и научна продукция по конкурса за академична длъжност „доцент” отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Кандидатът е изпълнил минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и ал. 3 от Закона за развитие на академичния състав.

II. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Кандидатът защитава дисертационен труд през 2020 г. на тема: „Изследване на взаимодействието между въоръжените сили и другите държавни органи в интерес на вътрешната сигурност на страната”, по специалност „Военно-политически проблеми на морската сигурност“.

Като преподавател във ВА „Г. С. Раковски“ (2022-2024 г.) е водил различни учебни дисциплини и курсове, свързани с морския суверенитет, морската сигурност, оперативното изкуство на ВМС. Активно работи със слушатели, студенти и специализанти. Като цяло изпълнява аудиторната заетост, участва в научни форуми и инициативи на Академията и други университети – НВУ „В. Левски”, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”, Академия на МВР, ИДП към БАН и др.

Считам, че кандидатът е доказал качествата си в условията на риск, познава бойната обстановка, преминал е през трите вида ВС, трудовете му развиват науката в сферата на защитата на националната сигурност и суверенитет на България. Всичко това е устойчив път към заемането на

академичната длъжност „доцент“ в катедра “Военноморски сили” на факултет “Командно щабен” на ВА ”Г. С. Раковски””, за където е обявен конкурсът.

III. Оценка на научните и приложни приноси в представените трудове и тяхната значимост

Капитан II ранг д-р. Живко Йорданов е представил подробна „Справка за оригиналните научни приноси”, „Резюмета на научните трудове” и други документи, които отразяват реалните му приноси. Позволявам си да ги оценя според моите познания, опит и перспектива в няколко основни насоки.

На първо място откроявам *представянето на правната, теоретичната и приложната схема на морските пространства на България* и изясняването на морския суверенитет. Проблематиката е застъпена във всички трудове и е основата, върху която се строи системата на анализите относно защитата на държавната морска граница и морските пространства. В тази насока изтъквам и редица понятия, които кандидатът интерпретира и усъвършенства. Синтезът на познанието е забележителен научен принос – категоричният апарат обвързва синхронно схемата на морските пространства, разстановката на силите и средствата и последващите операции в рамките на правната рамка по Конвенцията на ООН по морско право (1982 г.), европейското и националното законодателство. По темата откроявам специално публикация 9.1.

Втората група приноси (трудно е да се разграничат теоретични/приложни), очертават няколко стъпаловидни опции на анализ, като се започне от мащабите на Въоръжените сили, преминава се в сферата на ВМФ и се акцентира върху използването на формированията за брегово наблюдение в морските пространства. Кандидатът добре познава и изтъква ролята на елементите от бойното осигуряване на формированията в операциите. По принцип те често остават на заден план за сметка на бойните дейности, но в Украйна отново се оказаха факторите за успех или неуспех и при настъпление и при отбрана.

Монографичният хабилитационен труд под № 3.1 „Използване на формиранията от системата за брегово наблюдение на ВМС в морските операции” е обобщаващо познание, което се откроява с методика за определяне на бойните възможности на формиранията за наблюдение и свързка във ВМС в зависимост от редица фактори. Авторът е пресъздал картина от редица практически учения и експерименти проведени в рамките на подготовката на техниката и личния състав, за да ни представи обобщена картина, която води към промени на стратегията, операциите и тактиката.

Методологическите приноси на автора се идентифицират чрез неговия емпирично-социологически подход към взаимодействието между всички институции за национална сигурност в Република България относно защитата на морския суверенитет. Демонстрира се познание за функциите и взаимовръзките между отговорните структури на администрацията в лицето на МТС, МВР, МО, МОСВ, областните и общинските администрации и други държавни органи, отговорни за Националната сигурност. Приемам, че на етапа е необходимо ново разбиране от командирите и началниците от всички степени за бойното използване и възможностите на формиранията за наблюдение и разузнаване за бреговия и морския театър. Загубено е и устойчивото познаване между отделните системи на редица държавни институции, за чиито ръководители системата на отбраната е малко позната. За всички тях монографията под № 4.1 „Изследване на взаимодействието между въоръжените сили и другите държавни органи в защита на морската сигурност на страната”, ще бъде полезна и предлагам на автора същата да бъде изпратена по служебен път, за да бъде регистрирана в съответните деловодства.

Теоретичните и приложни постановки относно системата на управлението и управленското мислене на офицерите, присъстват в почти всички представени за рецензиране трудове. Кандидатът извежда два основни елемента, фигуриращи в публикациите като НИС. По принцип формиранията от системата за наблюдение и свързка (виж публикации 7.7,

7.10) са основа на съвременните комуникации и управление и са консолидиращ елемент на НОРД-цикъла. Приложната им опция е изяснена професионално в операциите по контрол на корабоплаването, по морско възпрепятстване (МЮ) и бординг операциите. Съществен принос е, че авторът обхваща цялостната дейност на командира по планиране, организиране и ръководство на подразделенията за подготовка и участие в бойни и осигуряващи дейности.

В трудовете е поставен един от най-възловите **въпроси за контрола на крайбрежната сухоземна зона, бреговата линия и морските пространства**, където основна роля освен Въоръжените сили има и Министерство на вътрешните работи (особено публикации №7.1 и 7.2). Познавам добре тази сфера и считам, че ние се отдалечихме от взаимодействието, координацията и субординацията, каквато беше изградена. Това е причината, поради която системите и възможностите на институциите за защита на бреговата зона и морския суверенитет често остават на хартия. Обществеността забелязва отстъплението при правоприлагането, наблюдението за спазване на държавния ред, пропуските в дисциплината на персонала, сигурността и контрола на достъпа в пристанищата, военните съоръжения, защитата на важни военни зони. Граничният контрол в зоната: Малко Търново – Резово – Бургас е възлов за националната и европейската сигурност, поради миграционния натиск и редица други комбинирани заплахи. В нито една стратегия не е отразено, че от 2014 г. де факто Черно море активно се преразпределя със сила, докато националните институции постоянно се позовават на международните и националните правни системи. Те отдавна не са регулатор нито в пространствата около Тайван, нито в Персийския залив, нито в Суецкия канал, където са възлите на прехода към нов световен ред.

Приносите в дидактическо отношение са очевидни. Освен в учебния процес на курсантите от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”, слушателите от ВА „Г. С. Раковски”, личния състав от бреговите формирования за наблюдение и

свързка, свързочните и разузнавателни формирвания, трудовете могат да се използват и в системата на МВР и всички административни структури на източната граница на България.

Научната продукция на Капитан II ранг д-р. Йорданов извървява сложен път по спиралата на самоусъвършенстването и свободно интерпретира в една зона, която е позната на малцина – синтез на елементи от стратегически, законодателни, социални и технически системи не само за нуждите на армейската институция. Черно море е прозорец към света на българите и науката има дълг към техните идеали.

IV. Критични бележки и препоръки

Предлагам на автора да продължи темата за взаимодействието, като първо, разкрие на армейската среда правната рамка и функциите на националните институции (МТС, МВР, МО, МОСВ, областните и общинските администрации и пр.). И второ, като представи силите, средствата и възможностите на ВМС на всички останали субекти от които зависи опазването на морето в най-широк план от потенциал за туризъм, до национален геополитически фактор.

Може да се помисли и за същата тематика, отнасяща се до р. Дунав, където всичко вече е почти забравено и Европа изпуска контрола по най-значимата геополитическа ос на континента.

Считам, че понятия като „национални морски пространства, национален суверенитет и др. подобни трябва да се заменят с „Държавни“. Нацията като феномен е доста разлято понятие и обхваща всичко българско по света, докато държавната морска граница и морските пространства са с пределно ясни параметри.

V. Заключение

Като имам предвид личното професионално дело, приносите в трудовете на кандидата, перспективния научен дебат за Черно море и

предизвикателствата между Азия и Европа считам, че положителната ми оценка е обективна и безспорна.

Гласувам положително и предлагам на научното жури да присъди на капитан II ранг д-р. Живко Йорданов академичната длъжност „доцент” в катедра “Военноморски сили” на факултет “Командно щабен” на ВА ”Г. С. Раковски” в област на висше образование 9 “Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1 „Национална сигурност”, обявен със заповед № ОХ – 60/18.01.2024 г. на Министъра на отбраната и обнародван в „Държавен вестник” брой 11/06.02.2024 г.

Изготвил становището:

/Проф. д-р Вл. Иванов/

06.05.2023 г.

гр. София

POSITION

by Prof. Dr. Vladko Michov Ivanov, professor in the Department of National Security and Public Administration at Neophyt Rilski State University, member of the scientific jury for the academic position of associate professor for a military officer in the Department of Naval Forces of the Command Staff Faculty of the Academy of Sciences "G. S. Rakovski" in the field of higher education 9 "Security and Defense", professional direction 9.1. "National security", announced by Order No. OX - 60/18.01.2024 of the Minister of Defense and promulgated in the "State Gazette" number 11, dated 06.02.2024, page 227

Basis for drawing up the Position - Order of the Head of the Military Academy No. SI29-RD03-60/04/01/2024.

I. General assessment of the candidate's qualities, works and the relevance of scientific production

According to the competition announced in the State Gazette no. 11/06.02.2024 one candidate submitted documents within the deadline – Commander Zhivko Yordanov PhD. The same has an impressive education: he graduated from the "V. Levski" (Bachelor's and Master's in several specialties), TU - Varna, Master's "Security Management", BFU - Burgas, Master's in Law, "G. S. Rakovski" Military academy, Master "Military Affairs" and VVMU "N. Y. Vaptsarov", where he defended his Ph.D. He served in various capacities in all three types of armed forces. Participated in Operation ISAF and Operation RS – Afghanistan. He is currently the chief assistant in the Department of the Navy of the Command and Staff Faculty of the "G. S. Rakovski" Military academy – Sofia.

In connection with the competition, CMDR Yordanov PhD presents two monographs, nine reports, two articles and one study. They are published in authoritative publications in our country and are the personal work of the candidate, the result of systematic work and professionalism. The matter is in the field of the professional direction declared in the competition. The works are relevant and significant in the era of cold peace, which after the annexation of Crimea (2014) is approaching the borders of Bulgaria. On this occasion, the state of the Navy requires urgent solutions in conceptual, technical and personnel terms. The candidate's contribution in this regard is timely and significant in both scientific and applied aspects.

The documentation and scientific production provided by CMDR Yordanov PhD, for the competition for the academic position of "associate professor" meet the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

The candidate has fulfilled the minimum national requirements under Art. 2b, para. 2 and para. 3 of the Law on the Development of the Academic Staff.

II. Assessment of the candidate's pedagogical training and activity

The candidate defends a dissertation in 2020 on the topic: "Research on the interaction between the armed forces and other state bodies in the interest of the internal security of the country", in the specialty "Military-political problems of maritime security".

As a teacher at the Military Academy "G. S. Rakovski" (2022-2024) led various academic disciplines such as maritime sovereignty, maritime security, operational art of the Navy and other disciplines, courses in which he actively worked with listeners, students and specialists. In general, he fulfills classroom employment, participates in scientific forums and initiatives of the Academy and in other universities - NSU "V. Levski", VVMU "N. Y. Vaptsarov", Academy of the Ministry of Internal Affairs, ISL at the BAS, etc.

I believe that the candidate has proven his qualities in the conditions of risk, he has passed through the three types of the Armed Forces, his works develop the science in the field of the protection of the national security and sovereignty of Bulgaria. All this is a path to occupying the academic position of "associate professor" in the "Navy" department of the "Command Staff" faculty of the "G. S. Rakovski" Military Academy, for which the competition was announced.

III. Evaluation of the scientific and applied contributions in the presented works and their significance:

Commander Zhivko Yordanov PhD has submitted a detailed "Reference to original scientific contributions", "Summaries of scientific works" and other documents that reflect his real contributions. I allow myself to evaluate them according to my knowledge, experience and perspective in several main directions.

First of all, I highlight the **presentation of the legal, theoretical and applied scheme of the maritime spaces of Bulgaria** and the clarification of maritime sovereignty. The issue is advocated in all works and is the basis on which the system of analyzes regarding the protection of the state maritime border and maritime spaces is built.

In this regard, I highlight a number of concepts that the candidate interprets and perfects. The synthesis of knowledge is a remarkable scientific contribution – the category apparatus synchronously binds the scheme of maritime spaces, the arrangement of forces and means and subsequent operations within the legal framework of the UN Conventions on the Law of the Sea, European and national legislation. I single out post 9.1 in particular.

The second group of contributions (it is difficult to distinguish between theoretical/applied), outline several tiered options of analysis, starting from the scale of the Armed Forces, moving into the realm of the Navy and emphasizing the use of coastal surveillance formations in maritime spaces. The candidate knows well and emphasizes the role of the elements of the combat support of the formations in the operations. In principle, they often remain in the background at the expense of combat activities, but in Ukraine they again proved to be the factors of success or failure in both offensive and defensive situations.

The monographic habilitation work under No. 3.1 "Use of formations from the Navy's coastal surveillance system in maritime operations" is a general knowledge that stands out with a methodology for determining the combat capabilities of the formations for observation and communication in the Navy depending on a number of factors. The author has recreated a picture from a number of practical exercises and experiments carried out within the framework of equipment and personnel training to present us with a generalized picture that leads to changes in strategy, operations and tactics.

The author's methodological contributions are identified through his empirical-sociological approach to the interaction between all national security institutions in the Republic of Bulgaria. Knowledge of the functions and interrelationships between the responsible structures of the administration in the form of the MTS, the Ministry of the Interior, the Ministry of the Interior, the Ministry of the Interior, the regional and municipal administrations and other state bodies responsible for National Security is demonstrated. I accept that at this stage there is a lack of common understanding by commanders and chiefs of all ranks of the combat use and capabilities of surveillance and reconnaissance formations for the coastal and maritime theater.

The sustainable familiarity between the separate systems of a number of state institutions, for whose heads the defense system is little known, has also been lost. For all of them, the monograph under No. 4.1 "Research on the interaction between the armed forces and other state bodies in the protection of the country's maritime security" will be useful, and I suggest to the author that it be sent by official route to be registered in the relevant registries.

Theoretical and applied statements about the management system and management thinking of officers are present in almost all works submitted for review. The applicant identifies two main elements appearing in the publications as NIS. In principle, formations from the surveillance and liaison system (see publications 7.7, 7.10) are the basis of modern communications and control and are a consolidating element of the NORD cycle. Their application option has been clarified professionally in navigation control, maritime interdiction (MIO) and boarding operations. A significant contribution is that the author covers the entire activity of the commander in planning, organizing and leading the units for preparation and participation in combat and securing activities.

In the works, one of the most knotty questions about the control of the coastal land zone, the coastline and the sea spaces, where the Ministry of Internal Affairs plays a major role in addition to the Armed Forces (especially publications No. 7.1 and 7.2). I know this area well and I believe that we have moved away from the interaction, coordination and subordination as it was built. This is the reason why the systems and capabilities of institutions for the protection of the coastal zone and maritime sovereignty often remain on paper. The public notices the backsliding in law enforcement, public order surveillance, lapses in personnel discipline, security and access control at ports, military facilities, and the protection of important military areas. Border control in the area: Malko Tarnovo - Rezovo – Burgas is a hub for national and European security, due to migration pressure and a number of other combined threats. No strategy has reflected that since 2014 the de facto Black Sea has been actively redistributed by force, while national institutions constantly refer to international and national legal systems. For a long time, they have not been a regulator in the spaces around Taiwan, nor in the Persian Gulf, nor in the Suez Canal, where they are the nodes of the transition to a new world order.

The didactic contributions are obvious. In addition to the educational process of the cadets from VVMU "N. Y. Vaptsarov", the students from "G. S. Rakovski" Military academy, the personnel of the coastal formations for observation and communication, the communication and intelligence formations, the works can also be used in the system of the Ministry of Internal Affairs and all administrative structures on the eastern border of Bulgaria. The scientific output of Commander Yordanov PhD walks a complex path along the spiral of self-improvement and freely interprets in an area that is known to few - a synthesis of elements of strategic, legislative, social and technical systems not only for the needs of the army institution. The Black Sea is a window to the world of the Bulgarians and science owes a debt to their ideals.

IV. Critical notes and recommendations;

I suggest the author to continue the topic of interaction, by first revealing to the military environment the legal framework and functions of the national institutions (MTS, Ministry of Internal Affairs, Ministry of Defense, Ministry of Internal Affairs, regional and municipal administrations, etc.). And secondly, by presenting the forces, means and capabilities of the Navy to all other entities on which the protection of the sea depends in the broadest sense, from tourism potential to national geopolitical factors. One can also think about the same theme regarding the Danube River, where everything is already almost forgotten and Europe is losing control of the continent's most significant geopolitical axis.

I believe that concepts such as "national maritime spaces, national sovereignty, etc. the like should be replaced by "State". The nation as a phenomenon is a rather diffuse concept and covers everything Bulgarian in the world, while the state maritime border and maritime spaces have extremely clear parameters.

V. Conclusion:

Taking into account the personal professional work, the contributions in the candidate's works, the prospective scientific debate about the Black Sea and the challenges between Asia and Europe, I consider my positive assessment to be objective and indisputable.

I vote positively and propose to the scientific jury to award Commander Zhivko Yordanov PhD, the academic position of "associate professor" in the "Navy" department of the "Command Staff" faculty of the VA "G. S. Rakovski" in the field of higher education 9 "Security and Defense", professional direction 9.1 "National Security", announced by Order No. OX - 60/18.01.2024 of the Minister of Defense and promulgated in the "State Gazette" issue 11 /06.02.2024

Prepared the opinion:
/Prof. Dr. Vl. Ivanov/

11/05/2024
Sofia city